

חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג - 1963¹

תוכן סעיפי החוק

עמ'	סעיף	עמ'	סעיף
92	14. פיצויים ותגמולים	6	מראי מקום בספר החוקים (בהערה)
92	15. פיצויים וגימלת פרישה	84	1. הזכות לפיצויי פיטורים
92	16. פיטורים ללא פיצויים	84	2. רציפות בעבודה
92	17. פיטורים ללא פיצויים	86	3. אימתי פיטורים אינם פוגעים בזכויות
92	17. מכוח הסכם קיבוצי	86	4. מעביד שנפטר
92	17. מכוח פסק דין	86	5. עובד שנפטר
93	18. אישור	87	6. התפטרות לרגל מצב בריאות לקוי
93	19. זכות עדיפות לחזור לעבודה ופיצויי פיטורים	87	7. התפטרות של הורה
93	20. הבטחת צבירת הפיצויים	97	התקנות בדבר חובת מסירת הודעות למעביד
93	20. בהסכם קיבוצי		א. התפטרות עקב שהייה במקלט לנשים מוכות
93	21. צו הפקדה	88	8. התפטרות לרגל העתקת מגורים
93	22. סוגי מעבידים	88	9. אי חידוש חוזה עבודה
93	23. תקנות בדבר הכספים שהופקדו	88	10. (פיצויים ותקופת חניכות - בוסל בתיקון מס' 7)
94	24. גביה	89	11. התפטרות אחרת שדינה כפיטורים
94	25. מועד ההפקדה	89	א. פיצויים למתגייס למשטרה
94	26. סכומים משוריינים	90	12. שיעור הפיצויים
95	27. זכות בכורה	90	תקנות שיעורי פיצויי פיטורים לעובד בשכר
95	28. שכר הכולל פיצויי פיטורים	91	13. חישוב שכר עבודה
95	29. פשרה והודאת סילוק	91	תקנות חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים - פרק 10.10.01
96	30. המדינה כמעביד		א. חישוב הפיצויים כשהשכר הופחת זמנית
96	31. שמירת זכויות		ב. חישוב הפיצויים לפי שכר מינימום
96	32. חובת התייעצות		
96	33. ביצוע ותקנות		
96	34. תחילה		
97	תקנות בדבר חובת הודעה למעביד לפי סעיף 7(ד) לחוק		

פסיקה

(ראה גם פסיקה בהערות לסעיפי החוק)

עמוד

נושא

מבוא

7	מטרות החוק וטעמיו
8	האבחנה המרכזית שבחוק: "פיטורים" לעומת "התפטרות"
8	ביקורת על האבחנה הנ"ל - חוקים שגוררים חוסר ודאות, עושק והתדיינות מרובה
8	תשלום פיצויי פיטורים מופחתים - פיטורים לעומת התפטרות

תחולת החוק

9	תחולה על "עובדים" - סעיף 1(א) לחוק
9	הוצאת מתמחים במשפטים מתחולת החוק
9	תחולה טריטוריאלית - הפניה
1	ראה את מראי המקום של החוק (ההפניות לספר החוקים), בהערת כוכבית מיד לאחר סוף תוכן העניינים (בעמ' 6 להלן).

10.10

1

9 תחולת החוק על תקופות העסקה הקודמות למועד חיקוקו

איסור ויתור על זכויות (קוגנטיות) - גם סעיפים 28, ו- 29 לחוק

10 ויתור, השתק, מניעות, פשרה, פיזור ובוררות - הפניות

10 פשרה והודאת סילוק - סעיף 29 לחוק

15 "שכר כולל" - סעיף 28 לחוק

דין תשלומים שנעשו לפני התגבשות העילה (הלוואה על חשבון פיצויי פיטורים, תשלום מראש ועוד)

17 חריג לקוגנטיות - "חוק איזורים חופשיים"

היחס לזכויות ממקורות אחרים - גם סעיף 31 לחוק

17 זכות ל"פיצויי פיטורים" שלא מכוח החוק

18 שמירת זכויות - סעיף 31 רישא

19 האבחנה בין פיצויי פיטורים לבין פיצויים בגין פיטורים שלא כדין

"מעביד אחד", "מקום עבודה אחד" או "משרה אחת" - סעיפים 1 ו- 12

21 אבחנה בין שינוי בבעלות על מקום העבודה, לבין שינוי בזהות המעביד

21 מעביד אחד או מקום עבודה אחד

22 זכויות התלויות במקום העבודה - מבוא

22 הגדרת "מקום עבודה"

רשת מסעדות עשויה להחשב למקום עבודה אחד (ומעבידים במשותף) - וגם אשכול חברות (קונצרן)?

24 הגדרת "מקום עבודה" לענין עובדי חברות כוח אדם

24 העברת מפעל ממקום למקום וחילופי מעבידים בו זמנית

24 חילופי מעבידים והמשך עבודה באותו המקום - שאלת הזכאות לפיצויי פיטורים

25 שני מקומות עבודה שונים, או שתי משרות שונות, אצל מעביד אחד

27 פיטורים חלקיים?

28 אפשרות פטור למעביד האחרון בגין תקופות קודמיו

29 מעבר ממקום למקום אצל אותו מעביד ונתחלפו המעבידים - סעיף 1(ב)

"עובד עונתי" - סעיפים 1(א), ו- 11(ב) לחוק

29 "עובד עונתי" - סעיפים 1(א), ו- 11(ב) לחוק

רציפות זכויות - סעיף 2(9)

31 רציפות זכויות - סעיף 2(9)

פיטורים סמוך לסוף שנת העבודה הראשונה: מניעת השתמטות - סעיף 3

- 32 הגדרת "סמיכות" לסוף שנת העבודה הראשונה
- 33 הנטל שעל המעביד: להוכיח שלא פיטר מתוך כוונה להמנע מתשלום הפיצויים .

פטירה, פשיטת רגל או התפרקות המעביד - סעיף 4

- 33 הפניות
- 34 הפסקת עבודה בפועל
- 34 דרישה לקשר סיבתי בין הארוע לפי סעיף 4 לבין הפסקת העבודה

עובד שנפטר - סעיף 5

- 35 תנאי תחולת סעיף 5
- 36 הפיצויים לפי סעיף 5 אינם חלק מהעזבון - סעיף 5(ג)
- 36 חוסר אפשרות לקזז חוב העובד מפיצויי פיטורים ע"פ סעי' 5 - הפניה
- 36 זכויות שאירים לעומת זכויות העזבון והיורשים
- 37 עובד שנפטר בתקופת הודעה מוקדמת להתפטרות
- 37 עובד קבוע שנפטר בשירות צבאי - הפניה

התפטרות בשל מצב בריאות העובד או בן- משפחתו - סעיף 6

- 38 הפניות לפרקים 10.17 ו- 10.1.6.1
- 38 דרישת הקשר הסיבתי בין מצב הבריאות לבין ההתפטרות
- 38 "סיבה מספקת להתפטרות" - אין צורך בחוסר יכולת מוחלט
- 38 שינוי והתאמת תנאי העבודה למצב הבריאות - ושאלת הצדקת ההתפטרות ..
- 40 בריאות בן- משפחה - אין צורך שההתפטרות תעשה על מנת לטפל בו או לטובתו
- 41 דרכי ההוכחה
- 42 דרכי ההוכחה - תעודות רפואיות
- 45 העבודה אינה צריכה להיות הגורם לבריאות הלקויה
- 45 היחס בין פיצויי פיטורים לבין גמלת נכות

התפטרות של הורה - סעיף 7

- 45 הודעה מוקדמת על הכוונה להתפטר לאחר הלידה
- 46 צורך בהפחתת שעות העבודה על מנת לטפל בילד, והתפטרות
- 47 צורך בעבודה הקרובה לבית והתפטרות
- 47 הפניות
- 47 חזקה בדבר סיבת ההתפטרות

אי- חידושו של חוזה לתקופה קצובה - סעיף 9

- 48 הגדרת "חוזה עבודה לתקופה קצובה" - הפניה
- 48 היחס בין סעיף 9 לבין סעיף 11(א) לחוק - הפניה

עמוד	נושא
48	קציבת התקופה לא חייבת להעשות עם כריתת החוזה
48	הצעה לחידוש החוזה צריכה להיות עם אותו המעביד
48	חידוש החוזה בסמוך לאחר סיומו
49	חוזה אשר אינו ניתן לחידוש (חוזה "למשימה מוגדרת")

התפטרות מעל גיל 60 או 65 - סעיף 11(ה)

50	העדר דרישה לסיבתיות בין הגיל לבין ההתפטרות
50	עובד שנתקבל לעבודה לאחר גיל 60 או 65
50	פסיקה נוספת לענין סעיף 11(ה) - הפניה

שיעור פיצויי הפיטורים - סעיף 12

51	היחס בין סעיפים 12 ו-13 לחוק
51	ביטול האבחנה בין עובד בשכר לבין עובד במשכורת - החל מיום 1.8.83
51	הגדרות: "עובד בשכר" ו"עובד במשכורת"
53	עובד ששונה דפוס העסקתו מ"עובד בשכר" ל"עובד במשכורת"
53	חישוב "שכר שבועיים"

הפרשות לקרן או לקופה, במקום פיצויי פיטורים - סעיף 14

מבוא

54	הגדרה ואבחנה: "במקום" לעומת "על חשבון"
54	כלל, וחריגים לכלל
55	תוצאות העדרו של הסדר לפי סעיף 14 - הפניה

הגדרות

55	הגדרת "הסכם קיבוצי" לצורך סעיף 14 - לפי חוק הסכמים קיבוציים
55	הגדרות: "קופת תגמולים", "קרן פנסיה" או "קרן כיוצא באלה"

תנאים מקדמיים

56	תנאי מקדמי - לעובד יש זכות משפטית בכספים
56	תנאי מקדמי - הפרשה בפועל לקרן או קופה החיצונית למעביד

צו הרחבה

57	הפרשה במקום פיצויי פיטורים מכוח צו הרחבה
----	--

תוכן ההסדר ותרופות

57	מועד תחילתו של הסדר לפי סעיף 14, ואפשרות לתחילה רטרואקטיבית
58	שאלת גובה ההפרשות בהסדר לפי סעיף 14
59	תוצאות אי-העברת הפרשות על חלק מרכיבי השכר הרלוונטיים

דין הסדר לפי סעיף 14 בעת שינוי שיעורם של פיצויי הפיטורים בחוק 62

נטל ההוכחה

נטל ההוכחה לענין סעיף 14, ולענין העברת ההפרשות בפועל 63

אישור השר

אצילת סמכות שר העבודה 63

אישור כללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום

פיצויי פיטורים 64

הפרשות "על חשבון" פיצויי פיטורים

הרקע להלכה - הפניה 66

הגדרה: "על חשבון" פיצויי פיטורים - הפניה 66

תנאי מקדמי - יעוד הכספים 67

יעוד הכספים לפי בחירת העובד 68

מקור מעורב של הכספים - הן מהפרשות העובד והן מהפרשות המעביד 70

שליטת המעביד בכספים כתנאי מוקדם? 70

שלילת הזכות לפיצויי פיטורים בשל זכאות לגימלה - בחקיקה

סעיף 15 לחוק פיצויי פיטורים 70

סעיף 39 לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל - 1970 72

היחס בין סעיף 15 הנ"ל לבין סעיף 39 הנ"ל 72

סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים - הפניה א72

שלילת הזכות לפיצויי פיטורים בפרישה לפנסיה - הפסיקה

מסגרת הדיון א72

הלקונה בחוק, והמורכבות בהלכה - דברי הסבר 73

הזכאות לפיצויי פיטורים תלויה בדרך הסדרת זכויות הפנסיה 74

התנאים בהם תחשב תוכנית פנסיה לראויה 76

פרישה לפנסיה מוקדמת והזכאות לפיצויי פיטורים 77

הסכמה על זכות כפולה 77

פרישה מוסכמת לעומת פרישה שאינה מוסכמת - האם אבחנה בעלת נפקות? . . . 78

מכשולים בדרכה של ההלכה - סעיפים 9(א) ו-11(ה) לחוק 78

נושא

עמוד

סכומים משוריינים - סעיף 26

מטרת הסעיף - הגנה על הכספים מפני המעביד, נושיו ונושי העובד? 79

הגדרת "קופת גמל" לצורך סעיף 26 80

עיקול לטובת עובד וצו מניעה נגד משיכת כספים 80

תקרת הסכומים המשוריינים לפי סעיף 26 80

השבת הפקדות עודפות למעביד או לנושה המעביד (וסמכות עניינית) 80

כללים דיוניים

נטל ההוכחה בדבר עצם הזכאות לפיצויי פיטורים, ומבנה העילה 81

נטל ההוכחה בדבר הרציפות בעבודה 83

מועד התגבשות עילת התביעה והתיישנות 83

הפניות:

לענין המועד לתשלום פיצויי הפיטורים ופיצויים בשל הלתם, ראה סעיף 20 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, בפרק 10.3 לעיל.

לענין הגדרת "פיטורים" ו"התפטרות" ראה בפרק 10.10.1 להלן, הדן בפיטורים ובהתפטרות.

לענין הרחבת היקף הזכאים לפיצויי פיטורים, ראה סעיף 43(ב) לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט - 1951, בפרק 10.12 להלן.

לענין זכאות לפיצויי פיטורים בגין תקופת אי-העסקה בשל פיטורים בטלים, ראה בפרק 10.7 תחת הכותרת הראשית "הגבלות על פיטורי עובדת בהריון - סעיף 9 לחוק", ותחת כותרת המשנה, "הזכאות לפיצויי פיטורים".

* החוק פורסם בס"ח 404, התשכ"ג, עמ' 136, הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 493, התשכ"ב, עמ' 88 (תיקון טעות בס"ח 412, התשכ"ד עמ' 37). החוק ניתן להלן כפי שתוקן בס"ח 433, התשכ"ד, עמ' 167 - תיקון מס' 1; בס"ח 461, התשכ"ה, עמ' 215 - תיקון מס' 2; בס"ח 708, התשלי"ג עמ' 222 - תיקון מס' 3; בס"ח 712, התשלי"ג עמ' 258 - תיקון מס' 4; בס"ח 795, התשלי"ג, עמ' 96 - תיקון מס' 5; בס"ח 835, התשלי"ז, עמ' 27 - תיקונים מס' 6 ו-7; בס"ח 845, התשלי"ז, עמ' 87 - תיקון מס' 8; בס"ח 851, התשלי"ז, עמ' 115 - תיקון מס' 9; בס"ח 856, התשלי"ז, עמ' 153 - תיקון מס' 10; בס"ח 972, התשי"ס, עמ' 135 - (תיקון מס' 8 לחוק בית הדין לעבודה) - תיקון מס' 11; בס"ח 1776, התשמ"ו, עמ' 148 - תיקון מס' 12, בו הוסף סעיף 13א - "חישוב הפיצויים כשהשכר הופחת זמנית" וראה הוראת שעה, תחולה והוראות מעבר שם; ובס"ח 1240, התשמ"ח, עמ' 41 (סעיף 22 לחוק שוויון ההזדמנות בעבודה, התשמ"ח-1988, בתוקף מיום 1.4.88) - תיקון מס' 13. בס"ח 1253, התשמ"ח, עמ' 98, בעמ' 101 (סעיף 20 לחוק ערי ואיזורי פיתוח) - תיקון מס' 14; בס"ח 1356, התשנ"א, עמ' 157 - תיקון מס' 15; בס"ח 1516, התשנ"ה, עמ' 178 - תיקון מס' 16; בס"ח 1553, התשנ"ו, עמ' 20 - תיקון מספר 17; בס"ח 1683, התשנ"ח, עמ' 322 - תיקון מס' 18; בס"ח 1748, התשי"ס, עמ' 246 (תיקון עקיף שנעשה על ידי תיקון בחוק עבודת נשים - תיקון 19) - תיקון מס' 19 שתחילתו ביום 1.9.2000; בס"ח 1919, התשס"ד, עמ' 46 בעמ' 51 (תיקון עקיף שנעשה בחוק גיל פרישה, התשס"ד - 2004, סעיף 18 - תיקון מס' 20, שתחילתו ביום 1.4.04); תיקון מספר 21 פורסם בס"ח 2024, התשס"ה, עמ' 913, ותיקן את הגדרת "קופת גמל" שבסעיף 21 לחוק. תיקון מס' 22 פורסם בסעיף מס' 2 לחוק שירות לאומי בהתנדבות לבנים (תיקוני חקיקה), התשס"ו-2006, בס"ח 2062, התשס"ו, עמ' 386. תיקון מס' 23 פורסם בס"ח 2152, התשס"ח, עמ' 502 בעמ' 514, כתיקון עקיף בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008. תיקון מס' 24 פורסם כתיקון עקיף בסעיף 1 לחוק שירות אזרחי (תיקוני חקיקה), התשס"ט - 2008, בס"ח 2190, התשס"ט, 16.11.08, עמ' 88. תיקון מספר 25 פורסם בס"ח 2220, התשי"ע, 31.12.09, עמ' 298.